

Lilla Edets kommun

kommunen@lillaedet.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Tingbergsskolan F-6
i Lilla Edets kommun

Tillsyn i Tingbergsskolan F-6

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Lilla Edets kommun under våren 2016. Tingbergsskolan F-6 besöktes av Skolinspektionen den 10 - 12 maj 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat årskurs 3

I den skriftliga redogörelse av verksamheten som lämnats in till Skolinspektionen inför tillsyn anger rektorn att andelen elever som nådde kraven för godtagbara kunskaper läsåret 2014/15 var 84 procent i matematik, 87 procent i svenska och 97 procent i naturorienterande- respektive samhällsorienterande ämnen.

Kunskapsresultat årskurs 6

Skolverkets statistik visar att nästintill alla elever uppnådde minst betyget E i samtliga ämnen läsåret 2014/15. För ämnena modersmål och svenska som andraspråk finns hos Skolverket ingen statistik då resultatuppgifterna baseras på färre än tio elever.

Resultat av arbetet med trygghet och studiero

Alla elever i årskurs 5 på skolan svarade på Skolinspektionens enkät som genomfördes med årskurs 5 hösten 2015. I enkäten framkommer att resultatet för området "Studiero" ligger under motsvarande resultat för samtliga i enkätomgången medverkande grundskolor.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2016-10-03
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2016-10-03

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens utredning visar att det inte alltid råder studiero i alla klasser. Även om rektorn vidtagit åtgärder för att komma till rätta med studieron visar utredningen att åtgärderna vid tiden för tillsynen ännu inte gett avsedd effekt. Elevernas arbetsmiljö behöver bygga på respekt och ska vara fri från störande inslag så att eleverna kan koncentrera sig på utbildningen. Det är därför av stor vikt att arbetet med att öka studieron intensifieras för att tillförsäkra alla elever studiero.

Utredningen visar också att det finns brister i uppföljningen av kunskapsresultaten för skolenheten. Rektorn följer exempelvis inte upp kunskapsresultaten i de ämnen och årskurser där det finns kunskapskrav. När det gäller resultat av arbetet med trygghet och studiero följs detta upp och dokumenteras. Ett välfungerande kvalitetsarbete ger förutsättningar för elever att utvecklas och att få en god utbildning i en stimulerande och trygg miljö. Att skolan inte bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som omfattar kunskapsresultaten i nämnda delar kan medföra att väsentliga utvecklingsbehov inte synliggörs och åtgärdas.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Lilla Edets kommun att senast den 20 september 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Lilla Edets kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska intensifiera de åtgärder som vidtas för att tillförsäkra alla elever en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att all undervisning inte präglas av studiero. Detta för att det vid tiden för tillsynen framkommit att undervisningen störs av elever som exempelvis pratar mycket och inte följer ordningsreglerna. Rektorn har visserligen vidtagit flera åtgärder för att komma till rätta med studieron men vid tiden för tillsynen har åtgärderna inte fått avsedd effekt. Att alla elever på skolan inte har studiero strider mot författningarnas krav.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

I intervju med eleverna berättar de att det inte är studiero i alla klasser. Exempelvis säger de att det är flera elever som svär och pratar mycket på lektionerna. De säger också att det är många som inte lyssnar eller följer ordningsreglerna. Eleverna uppger att läraren vid upprepade tillfällen måste säga till eleverna att de inte följer ordningsreglerna i klassrummet och att tillsägelseorna stör undervisningen. De berättar också att flera elever spelar på sina läsplattor på lektionerna istället för att lyssna på lärarnas genomgångar, trots att lärarna har sagt till dem att de inte får använda sina läsplattor till detta. Dessutom blir det enligt eleverna bråk i den soffa där de kan välja att sitta vid högläsning.

I intervju med rektorn, lärare och elevhälsan bekräftas elevernas bild av att det inte är studiero i alla klasser. Rektorn uppger att hon fick kännedom om att det inte var studiero i början av vårterminen. Både rektorn och lärare säger att studieron försämrades ytterligare i slutet av mars. Rektorn, elevhälsan och lärare berättar om flera åtgärder som vidtagits för att det ska bli studiero i alla klasser. Exempelvis har elever delats in i mindre grupper och ytterligare lärarresurs har tillsatts. Lärare och elevhälsan berättar att kuratorn varit delaktig i arbetet för att få studiero. Exempelvis har kuratorn haft samtal med elever både enskilt och i grupp. Därtill har kuratorn varit med och arbetat fram ordningsregler som ska gälla. Dock säger rektorn att ordningsreglerna inte riktigt "satt sig". Rektorn berättar att de kan se visst resultat av de insatser som de gjort men att det fortfarande inte är tillfredsställande studiero i alla klasser. Det är för tidigt att se om åtgärderna gett resultat, enligt rektorn.

Motivering till föreläggande som ingripande

Lilla Edets kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Lilla Edets kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Lilla Edets kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att skolenhetens kunskapsresultat följs upp. Uppföljningen ska genomföras i relation till de nationella målen.
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen ska rektorn besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumentera de beslutade åtgärderna.
- Rektor ska planera för genomförandet av de beslutade utvecklingsåtgärderna och genomföra dessa. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att rektorn endast i begränsad omfattning följer upp, d.v.s. samlar in och sammanställer, skolenhetens resultat. Rektorn följer inte upp kunskapsresultaten i de årskurser och ämnen där det finns kunskapskrav. Detta innebär att verksamhetens kunskapsresultat på övergripande nivå inte synliggörs av rektorn. Däremot följer rektorn upp och dokumenterar skolenhetens resultat av arbetet med trygghet och studiero. Eftersom uppföljningen av skolenhetens kunskapsresultat brister kan rektorn inte analysera dessa och inte heller besluta om och planera för åtgärder som är

nödvändiga för att utveckla verksamheten. Detta strider mot författningarnas krav.

I skollagen anges att rektor ska ansvara för att det på skolenhetsnivå genomförs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål för utbildningen som finns i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt läroplanen har rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet riktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

I intervju med rektorn, lärarna och representanterna för elevhälsan framgår att det inte finns någon uppföljning av kunskapsresultaten för skolenheten. Lärarna berättar att de följer upp kunskapsresultaten på individnivå och klassnivå men att de inte sett någon uppföljning av kunskapsresultaten för hela skolenheten.

Rektorn säger att de under innevarande läsår har följt upp arbetet utifrån kapitel 2 i läroplanen, läsutveckling, trygghet och studiero samt kränkande behandling, men att de ännu inte följt upp kunskapsresultaten för skolenheten. Både rektorn och lärare berättar att de ska påbörja en uppföljning av kunskapsresultaten för skolenheten denna termin. Som exempel uppger rektorn att de ska följa upp resultaten på nationella prov, analysera resultaten ämnesvis och jämföra resultat mellan flickor och pojkar.

I intervju med rektorn, lärare och elevhälsa framgår emellertid att skolan följer upp resultat av arbetet med trygghet och studiero för skolenheten. De berättar att skolan har genomfört kartläggningar och enkäter och ger exempel på åtgärder som vidtagits utifrån det resultat som framkommit. Exempelvis har skolan ökat antalet rastvakter.

Motivering till föreläggande som ingripande

Lilla Edets kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Lilla Edets kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden**Bedömning**

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Beslut

2016-06-07

10 (12)

Dnr 43 - 2016:997

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Susanne Nordberg
Föredragande/Utreddare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Tingbergsskolan F-6

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Tingbergsskolan F-6

Tingbergsskolan F-6 är en grundskoleenhet med förskoleklass och årskurserna 1-6 i Lödöse, Lilla Edets kommun. Skolenheten har 41 elever i förskoleklass och 202 elever i årskurserna 1-6 vid tiden för tillsynen. Skolenheten leds av en rektor som tillträdde tjänsten i augusti 2015.